

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 213/08-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 31. júla 2008 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. Ľ. K., T., a Ing. D. L., N., zastúpených advokátom JUDr. M. R., B., ktorou namietajú porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a 4, čl. 47 ods. 1, 2 a 3, čl. 48 ods. 2, čl. 49 a čl. 50 ods. 1, 2, 3, 4 a 6 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj práv podľa čl. 6 ods. 1 a 3 a čl. 7 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Prezídia Policajného zboru Slovenskej republiky, Úradu boja proti korupcii, Odboru boja proti korupcii Stred, Banská Bystrica v konaní vedenom pod sp. zn. ČVS: PPZ-17/BPK-S-2006 a jeho uznesením z 15. mája 2007, postupom Úradu Špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky Bratislava v konaní vedenom pod sp. zn. VII/2 Gv 12/05 a jeho uznesením zo 7. júna 2007, ako aj odložením podnetu z 20. júla 2007 a tiež odložením opakovaného podnetu Generálnou prokuratúrou Slovenskej republiky z 24. septembra 2007, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. Ľ. K. a Ing. D. L. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 18. decembra 2007 doručená sťažnosť Ing. Ľ. K., T., a Ing. D. L., N. (ďalej len „sťažovatelia“), zastúpených advokátom JUDr. M. R., B., ktorou namietajú porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a 4, čl. 47 ods. 1, 2 a 3, čl. 48 ods. 2, čl. 49 a čl. 50 ods. 1, 2, 3, 4 a 6 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj práv podľa čl. 6 ods. 1 a 3 a čl. 7 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Prezídia Policajného zboru Slovenskej republiky, Úradu boja proti korupcii, Odboru boja proti korupcii Stred, Banská Bystrica (ďalej len „vyšetrovateľ“) v konaní vedenom pod sp. zn. ČVS: PPZ-17/BPK-S-2006 a jeho uznesením z 15. mája 2007, postupom Úradu Špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky Bratislava (ďalej len „úrad špeciálnej prokuratúry“) v konaní vedenom pod sp. zn. VII/2 Gv 12/05 a jeho uznesením zo 7. júna 2007, ako aj odložením podnetu z 20. júla 2007 a tiež odložením opakovaného podnetu Generálnou prokuratúrou Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“) z 24. septembra 2007.

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že uznesením sp. zn. ČVS: PPZ-17/BPK-S-2006 z 15. mája 2007 začal vyšetrovateľ stíhať sťažovateľov ako obvinených pre pokračujúci trestný čin úverového podvodu podľa § 250a ods. 1, 2 a 5 Trestného zákona účinného v dobe spáchania trestného činu [zákon č. 140/1961 Zb. v znení neskorších predpisov účinný do 31. decembra 2005 (ďalej len „Trestný zákon“)] spáchaného formou spolupáchateľstva podľa § 9 ods. 2 Trestného zákona z dôvodu, že ako štatutárni zástupcovia D., a. s., B., mali poskytnúť úver rôznym spoločnostiam, ktoré nespĺňali podmienky určené na jeho poskytnutie, s úmyslom prefinancovať obchodné aktivity spoločnosti A., a. s., T., čím mali spôsobiť škodu pre D. B., a. s., v celkovej sume 611 600 000 Sk.

Sťažovatelia 25. mája 2007 podali proti predmetnému uzneseniu sťažnosť s návrhom zrušiť ho ako nezákonné pre dôvody s primárnym akcentom na nezákonný postup

pri zabezpečovaní, zhromažďovaní a vykonávaní dôkazných prostriedkov v súvislosti s nezákonným spôsobom prelomenia zákonnej povinnosti zachovávať mlčanlivosť ohľadne bankového tajomstva (pokiaľ ide o výsluch svedkov, obvinených, listinné dôkazy).

Úrad špeciálnej prokuratúry uznesením č. k. VII/2 Gv 12/05-65 zo 7. júna 2007 zamietol sťažnosť sťažovateľov proti uzneseniu vyšetrovateľa o vznesení obvinenia ako nedôvodnú.

Následne sťažovatelia 26. júna 2007 podali úradu špeciálnej prokuratúry podnet na preskúmanie postupu prokurátora úradu špeciálnej prokuratúry (sp. zn. VII/2 Gv 12/05) a vyšetrovateľa (sp. zn. ČVS: PPZ-17/BPK-S-2006) a na odstránenie nezákonného stavu. V tejto súvislosti zdôrazňovali, že *„postup orgánov prípravného konania, ako aj ich rozhodnutia sú v rozpore so zákonom, pretože od počiatku trestného konania sa porušujú ustanovenia zákonov o zachovaní zákonnej povinnosti mlčanlivosti s osobitným zreteľom na povinnosť zachovávať bankové tajomstvo podľa z. č. 483/2001 Z. z. o bankách v znení neskorších predpisov, ďalej v nadväznosti na to, že sa zhromažďujú a vykonávajú listinné dôkazy a vypočúvajú sa svedkovia i obvinení bez toho, aby tieto dôkazy boli zhromažďované a vykonávané v súlade so zákonom na ne sa vzťahujúcim a napokon pre nezákonnosť pokiaľ ide o uznesenie prokurátora Krajskej prokuratúry v Bratislave o začatí trestného stíhania (vo veci) a právnu kvalifikáciu skutku“.*

Úrad špeciálnej prokuratúry prípisom doručeným sťažovateľom 27. júla 2007 rozhodol o odložení ich podnetu pre jeho nedôvodnosť, pretože nebolo potrebné na jeho základe prijať osobitné opatrenia. Úrad špeciálnej prokuratúry svoje rozhodnutie okrem iného odôvodnil na základe toho, že zo žiadneho ustanovenia zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, či Obchodného zákonníka nevyplýva, že by údaje tvoriace predmet bankového tajomstva mohol poskytnúť len štatutárny zástupca banky, ale že je na to oprávnený ten článok organizačnej štruktúry banky, ktorý bol bankou poverený. V danom prípade však všetky údaje, ktoré boli predmetom bankového tajomstva, boli od banky vyžiadané predpísaným spôsobom.

Sťažovatelia prostredníctvom zvoleného obhajcu podali opakovaný podnet na preskúmanie zákonnosti vo veci vedenej pod sp. zn. VII/2 Gv 12/05 v spojení s postupom vyšetrovateľa (sp. zn. ČVS: PPZ-17/BPK-S-2006) v snahe domôcť sa nápravy pretrvávajúceho nezákonného stavu.

Generálna prokuratúra opakovaný podnet sťažovateľov považovala za nedôvodný, v celom rozsahu sa stotožnila s argumentmi dozorujúceho špeciálneho prokurátora a vyhodnotila postup vyšetrovateľa i úradu špeciálnej prokuratúry ako zákonný. Stanovisko generálnej prokuratúry bolo sťažovateľom doručené 27. septembra 2007.

Sťažovatelia namietajú, že *„od začatia trestného stíhania vo veci, postupom a rozhodnutím vyšetrovateľa o začatí trestného stíhania nás ako obvinených, ako aj postupom a rozhodnutím špeciálneho prokurátora, a v neposlednom rade aj postupom dozorujúceho a generálneho prokurátora, došlo k porušeniu našich práv garantovaných Ústavou SR, zákonmi SR a Dohovorom o základných právach a ľudských slobodách - najmä práva na súdnu a inú právnu ochranu, práva na spravodlivý proces, práva na obhajobu a ďalších práv premietnutých do zásad stanovených pre trestné konanie (stíhanie len zo zákonných dôvodov, zachovávanie bankového tajomstva)“*.

Poukazujúc na uvedené skutočnosti sťažovatelia navrhli, aby ústavný súd ich sťažnosť prijal na ďalšie konanie a po prerokovaní veci rozhodol týmto nálehom:

„1. Základné práva Ing. L. K. a Ing. D. L. podľa čl. 46 ods. 1, 4, čl. 47 ods. 1, 2, 3, čl. 48 ods. 2, čl. 49, čl. 50 ods. 1, 2, 3, 4, 6 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1, 3, čl. 7 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením vyšetrovateľa Prezídia PZ SR, Úradu boja proti korupcii, Odboru boja proti korupcii Stred, Banská Bystrica z 15. 5. 2007, ČVS: PPZ-17/BPK-S-2006 v spojení s uznesením špeciálneho prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry GP SR, Bratislava z 7. 6. 2007, č. VII/2 Gv 12/05-65, porušené boli.

2. Základné práva Ing. L. K. a Ing. D. L. podľa čl. 46 ods. 1, 4, čl. 47 ods. 1, 2, 3, čl. 48 ods. 2, čl. 49, čl. 50 ods. 1, 2, 3, 4, 6 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1, 3, čl. 7 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom vyšetrovateľa Prezídia PZ SR, Úradu

boja proti korupcii, Odboru boja proti korupcii Stred, Banská Bystrica, špeciálneho prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry GP SR, Bratislava, v spojení s postupom dozorujúceho prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry GP SR, Bratislava a generálneho prokurátora Generálnej prokuratúry SR, Bratislava pri vybavovaní podnetov na preskúmanie zákonnosti, porušené boli.

3. Uznesenie vyšetrovateľa Prezídia PZ SR, Úradu boja proti korupcii, Odboru boja proti korupcii Stred, Banská Bystrica z 15. 5. 2007, ČVS: PPZ-17/BPK-S-2006 v spojení s uznesením špeciálneho prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry GP SR, Bratislava z 7. 6. 2007, č. VII/2 Gv 12/05-65, sa zrušujú.

4. Porušovatelia základných práv a slobôd sú povinní nahradiť trovy konania vo výške v akej budú vyčíslené neskôr.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie ústavný súd nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd

na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Predmetom sťažnosti je namietané porušenie označených základných práv sťažovateľov postupom vyšetrovateľa v konaní vedenom pod sp. zn. ČVS: PPZ-17/BPK-S-2006 a jeho uznesením z 15. mája 2007, postupom úradu špeciálnej prokuratúry v konaní vedenom pod sp. zn. VII/2 Gv 12/05 a jeho uznesením zo 7. júna 2007, ako aj odložením podnetu z 20. júla 2007, a tiež odložením opakovaného podnetu generálnou prokuratúrou z 24. septembra 2007.

Podľa § 141 ods. 1 v relevantnom čase platného Trestného poriadku [zákon č. 141/1961 Zb. v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“)] opravným prostriedkom proti uzneseniu je sťažnosť.

Podľa § 148 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku nadriadený orgán zamietne sťažnosť, ak nie je dôvodná.

Podľa ustanovenia § 31 ods. 1 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o prokuratúre“) prokurátor preskúmava zákonnosť postupu a rozhodnutí orgánov verejnej správy, prokurátorov, vyšetrovateľov, policajných orgánov a súdov v rozsahu vymedzenom zákonom aj na základe podnetu, pričom je oprávnený vykonať opatrenia na odstránenie zistených porušení, ak na ich vykonanie nie sú podľa osobitných zákonov výlučne príslušné iné orgány.

Podľa ustanovenia § 34 ods. 1 zákona o prokuratúre podávateľ podnetu môže žiadať o preskúmanie zákonnosti vybavenia svojho podnetu opakovaným podnetom, ktorý vybaví nadriadený prokurátor (§ 54 ods. 2).

Podľa § 55b zákona o prokuratúre úrad špeciálnej prokuratúry vykonáva dozor nad zachovávaním zákonnosti pred začatím trestného stíhania a v prípravnom konaní, trestne stíha osoby podozrivé zo spáchania trestných činov a uplatňuje oprávnenia

prokurátora v konaní pred súdom, a to vo veciach, ktoré patria do právomoci Špeciálneho súdu.

Podľa § 53 ods. 1 písm. a) zákona o prokuratúre bezprostredne nadriadeným prokurátorom, ak ide o špeciálneho prokurátora, je generálny prokurátor.

Ústavný súd v tejto súvislosti konštatuje, že vzhľadom na princíp subsidiarity zakotvený v čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd nemal právomoc na preskúmanie namietaných postupov a záverov vyšetrovateľa v konaní vedenom pod sp. zn. ČVS: PPZ-17/BPK-S-2006 a úradu špeciálnej prokuratúry v konaní vedenom pod sp. zn. VII/2 Gv 12/05, keďže o podanej sťažnosti sťažovateľov proti uzneseniu vyšetrovateľa sp. zn. ČVS PPZ-17/BPK-S-2006 z 15. mája 2007 bol oprávnený rozhodnúť úrad špeciálnej prokuratúry a preskúmanie zákonnosti vybavenia podnetu sťažovateľov z dôvodu práva podať opakovaný podnet patrilo do právomoci generálnej prokuratúry. Na základe toho ústavný súd sťažnosť sťažovateľov v častiach namietajúcich porušenie nimi označených základných práv postupom a rozhodnutiami vyšetrovateľa a úradu špeciálnej prokuratúry pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok svojej právomoci.

V súvislosti s namietaným porušením označených základných práv sťažovateľov postupom generálnej prokuratúry pri vybavovaní opakovaného podnetu sťažovateľov o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia úradu špeciálnej prokuratúry v konaní vedenom pod sp. zn. VII/2 Gv 12/05 ústavný súd zo sťažnosti a k nej priložených príloh zistil, že generálna prokuratúra prípisom sp. zn. VII/2 Gv 12/07 z 24. septembra 2007 odložila opakovaný podnet sťažovateľov ako nedôvodný.

Podľa ustanovenia § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde jednou z podmienok prijatia sťažnosti na ďalšie konanie pred ústavným súdom podľa čl. 127 ústavy je podanie sťažnosti v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu, ktorým malo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody. Zmeškanie tejto lehoty je zákonom ustanoveným dôvodom na odmietnutie

sťažnosti (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde), pričom zákon o ústavnom súde neumožňuje zmeškanie tejto kogentnej lehoty odpustiť (pozri napr. III. ÚS 124/04, IV. ÚS 14/03, I. ÚS 24/05).

Z uvedeného je zrejmé, že sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy nemožno považovať za časovo neobmedzený právny prostriedok ochrany základných práv alebo slobôd (napr. III. ÚS. 114/03, IV. ÚS. 236/03).

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že predmetné stanovisko generálnej prokuratúry bolo sťažovateľom doručené 27. septembra 2007.

Vzhľadom na dátum doručenia odloženia opakovaného podnetu sťažovateľov generálnou prokuratúrou a dátum doručenia ich sťažnosti ústavnému súdu (18. decembra 2007, na poštovú prepravu daná 14. decembra 2007) ústavný súd konštatuje, že sťažnosť bola podaná zjavne po uplynutí dvojmesačnej lehoty ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde na podanie sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy.

Ústavný súd preto pri predbežnom prerokovaní sťažností sťažovateľov v tejto časti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol ako podanú oneskorene.

Za týchto okolností bolo bez právneho dôvodu zaoberať sa opodstatnenosťou námietok sťažovateľov, ako aj ďalšími požiadavkami sťažovateľov na rozhodnutie ústavného súdu.

Z uvedených dôvodov rozhodol ústavný súd tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 31. júla 2008